

Становище за ОНС „Доктор“

СТ А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Мария Петрова Шиндова, дм,

катедра Детска дентална медицина,
Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Пловдив,

член на научно жури, включена със заповед
на Заместник-Ректор `Учебна дейност`
на Медицински университет `Проф. д-р Параскев Стоянов` - Варна
№ Р-109-234/21.05.2025

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“
професионално направление 7.2. „Дентална медицина“ и научна
специалност „Детска дентална медицина“, област на висше образование 7.
Здравеопазване и спорт

Автор: д-р Кристияна Любомирова Минева

Форма на докторантурата: редовна форма на обучение

Катедра: Катедра „Детска дентална медицина“ на Факултет по дентална
медицина, Медицински университет `Проф. д-р Параскев Стоянов` – Варна

Тема: „ХРАНЕНЕ И ВЛИЯНИЕТО МУ ВЪРХУ ОРАЛНОТО ЗДРАВЕ
В ЮНОШЕСКА ВЪЗРАСТ“

Научен ръководител: доц. д-р Милена Тодорова Георгиева – Димитрова,
дм, Катедра Детска дентална медицина, Факултет по дентална медицина,
Медицински университет `Проф. д-р Параскев Стоянов` – Варна

Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният ми комплект документи на електронен носител от д-р Кристияна Любомирова Минева е в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за неговото прилагане, както

и чл. 69 от Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна от Процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ (Правилник Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна, 2018 година).

Кратки биографични данни и професионално развитие на докторанта

Д-р Кристияна Любомирова Минева е родена на 14.01.1994 г. в град Плевен. През 2019 г. завършва Факултет по дентална медицина, Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна. През 2021 г. е зачислена като специализант в Катедрата по „Детска дентална медицина“, ФДМ, Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна. През същата година с конкурсен изпит е назначена за асистент и редовен докторант в катедрата по „Детска дентална медицина“, ФДМ, Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна, където работи и до днес. Преподава на студенти от втори до пети курс по дентална медицина. Владее английски и руски език. Д-р Минева има участия в национални и международни научни форуми, клинични обучения и конференции.

Актуалност на тематиката

Актуалността на избраната тема се определя от промените в хранителната диета и модела на хранене на съвременното общество, както и промените в храненето, планирането и подготовката на храната, бързото хранене.

Моделът на хранене зависи от географската ширина, традициите, физическата активност, икономическото и технологично развитие на държавата, социално-икономическия статус на населението, образование, цена на храните, урбанизация, информираност и влияние на масовите медии.

Балансираната диета осигурява основни хранителни вещества за пълноценно общо и орално здраве. Многобройните проучвания за избора и оценката на специфичен хранителен модел дават противоречиви резултати, което е обосновка за разработването на настоящия дисертационен труд.

Познаване на проблема от докторанта

Представеният дисертационен труд е написан на 291 страници, от които 51 страници литературен обзор, цел и задачи – 1 страница, 17 страници – материал и методи, 84 собствени изследвания и обсъждане. Огледен е със 20 фигури и 44 таблици. Представени са 20 приложения. Литературната справка е от 503 литературни източника, от които 5 на кирилица и останалите на латиница. От тях 48% са от последните 10 години, което показва познанията на докторанта в съвременните тенденции, свързани с проблема.

Литературният обзор е обстоен и показва отлична информираност и теоретична подготовка на докторанта. Обзорът е написан на добър научен стил. Представената богата литературна справка по темата е отлична основа за обсъждане на резултати с

подобни от научната литература. Литературният обзор завършва с обосновка за дисертационност на темата и изводи от литературния обзор, което дава основание на докторанта да формулира целта и задачите на проучването си.

Методика на изследването

Целта се реализира чрез 3 поставени задачи, с демонстриране на добро клинично мислене и използване на подходящи клинични и статистически методи. Описанието на използваните методи е достатъчно информативно. За статистическия анализ е използвана съвременна статистика.

Резултатите са статистически обработени, анализирани и интерпретирани правилно и задълбочено по отделните задачи. Използвани са подходящи методи за онагледяване на получените резултати в таблици и фигури.

Обсъждането включва съпоставка с проучвания в научната специализирана литература. Д-р Минева прави много добър сравнителен анализ на собствените резултати с публикуваните в научната литература данни.

Изводите, които извежда докторантът, са следствие от получените резултати и направеното обсъждане и носят научния принос на един дисертационен труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Изследваният материал е достатъчен и съответства по обем и структура на изискванията за дисертационен труд.

Научните приноси, които прави докторанта, са правилно формулирани, целенасочени и адекватни. Но-съществените приноси са следните:

1. За първи път у нас е използван DQI-A score за изследване на качеството на диетата и е установена връзка с антропометричните показатели при юноши на възраст 11-17 години.
2. Юношите, които проследяват състав, съдържание и калорийна стойност върху етикета на храните, имат по-висока стойност на DQI-A score.
3. Доказана е динамика на основните показатели за орално здраве след подобряване на качеството на диетата чрез прилагане на конкретни препоръки за хранене в профилактичната програма на изследваните юноши.
4. Изработен и доказан е алгоритъм с 29 препоръки на хранене за подобряване на качеството на диетата във връзка с оралното здраве при юноши.
5. Общото ниво на стрес на подрастващите зависи от малкото количеството сън за денонощие в делничните дни, повишената консумация на кафе, дълготрайното екранно време и храненето пред екран, което определя и ниско качеството на диетата при тях.
6. Консумацията на подсладени храни и напитки, както и на „бързи храни“ има връзка с по-ниското DQI-A score при подрастващи момичета и момчета с нарушен хранителен статус, както и с влошаване на показателите им по отношение на орално здраве.
7. Потвърдена е силна функционална връзка между съответните критерии за тежест на кариозните лезии по системата ICDAS и спектроскопия с апарата CarieScan Pro.

Преценка на публикациите и лично участие на докторанта

Във връзка с дисертационния труд д-р Минева е представила 3 статии - 1 в българско списание и 2 в международно списание. Към представения комплект с документи има

списък с участия в научни форуми на територията на страната и чужбина, свързани с дисертацията. На всички от тях д-р Минева е първи автор. Като брой и специфика научните трудове са достатъчни за ОНС 'Доктор'.

Д-р Минева е млад и перспективен преподавател и професионалист с определени научни интереси. Тя показва способност да анализира научни резултати и да прави логични изводи и препоръки.

Докторантът се е съобразил с всички неточности в предварителните варианти на дисертацията и препоръчаните корекции бяха възприети.

Автореферат

Съдържанието на автореферата отразява съдържанието на дисертационния труд в резюмиран вид. Той е изготвен според изискванията, като отразява основните резултати, постигнати от дисертанта. Включени са научните изводи, приноси, публикации и участия в български и международни конгреси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и Правилника за академично развитие на МУ – Варна. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на МУ 'Проф. д-р Параскев Стоянов' – Варна.

Дисертационният труд показва, че дисертантката Д-р Кристияна Любомирова Минева притежава задълбочени теоретични познания и професионални умения по научната специалност „Детска дентална медицина“, умения за самостоятелно провеждане на научно изследване и необходимата публикационна активност.

Давам положителна оценка на представения дисертационен труд на тема „Хранене и влиянието му върху оралното здраве в юношеска възраст“ и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Д-р Кристияна Любомирова Минева, редовен докторант в докторска програма по Детска дентална медицина към катедра Детска дентална медицина, ФДМ, МУ 'Проф. д-р Параскев Стоянов' – Варна.

11.06.2025 г.
Пловдив

Изготвил становището:

**Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679**

(доц. д-р Мария Шиндова, дм)